

Isklättring – inte så svårt som

Vass metall, blänkande yxor, muskler, höjder, adrenalin och mängder av prylar – isklättring kan beskrivas som maximalt grabbigt, men det är långt ifrån hela sanningen. Faktum är att det är något lättare än vanlig klippklättring och att det passar för i princip vem som helst. Man behöver inte vara spindellätt och kunna gå ner i spagat, det är okej att ha lite mage och vara vig som en frysbox. En sport för alla åldrar, både för honom och för henne.

Till Kittelfjäll är det 85 mil från Stockholm. När man väl kommer fram förstår man varför så många väljer att åka just hit. Det finns massor att göra och allt ligger på några minuters gångavstånd från hotellet.

Bland annat kan man flyga helikopter till någon fjälltopp för att sedan åka i orörd snö hela vägen ner, ta en skotertur i ett storslaget fjällandskap, fiska, rida och naturligtvis åka nedför de pistade backarna.

Men inget av detta var anledningen till att jag och min kollega från Da Nada Herrklubb, Tomas Ehrngren, åkte hela natten för att ta oss hit. Vi kom för att isklättra.

En instruktör per elev

Isklättring innebär att man med stegjärn på fötterna och isyxor i händerna försöker ta sig upp för ett fruset vattenfall.

Vi hade förmånen att få göra vår debut i isklättring tillsammans med Peter Värvell som är en

världsklättrare. Hans erfarenhet som klättrare och instruktör gjorde vår premiärtur till en superdag där intresset för att börja isklättra vaknade på allvar.

Den tredje personen i vårt sällskap på fyra, Petter Mossberg, är även han guide från KittelGuiderna och kunde också hjälpa oss på traven. Att sedan solen strålade från en molnfri himmel hela dagen, gjorde ju inte saken sämre.

Svenska graderingskalan

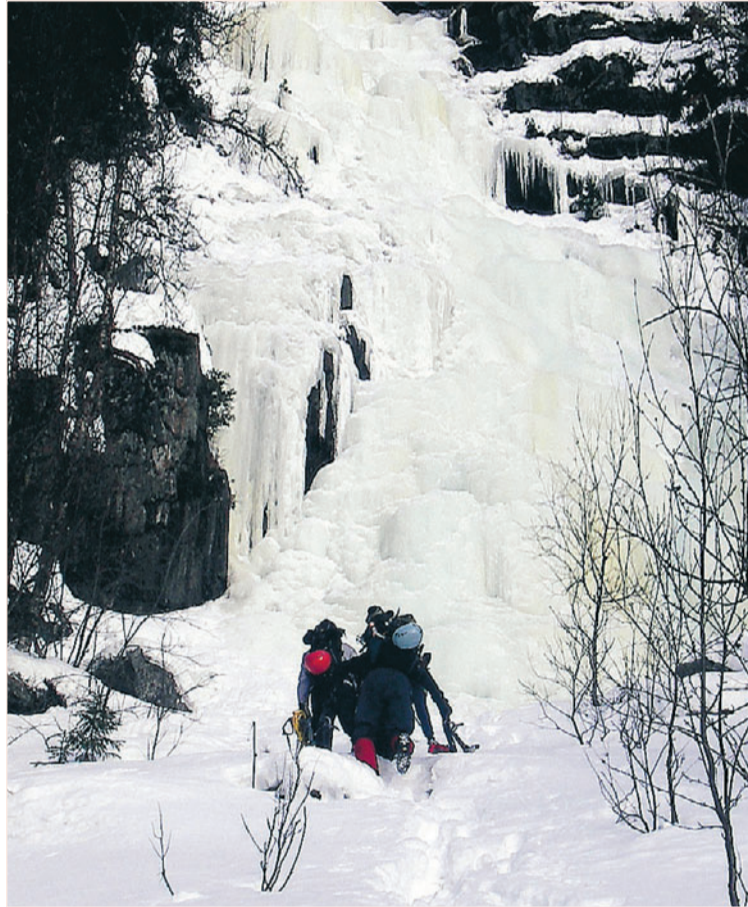
I Sverige bedöms svårigheten på klättringen genom att vägen upp, leden, får en gradering på en skala från 3 till 9 där 9 är svårast. Dessutom lägger man till ett plus om det är extra svårt.

Få i Sverige klarar att klättra en 9+-led som i princip är en lång lodrät vägg, gärna med överhäng (man klättrar alltså under en utskjutande klippa "i taket").

Skillnaden mellan klippklättring och isklättring är främst att en klippa har samma förutsättningar år från år, då greppen och leden man klättrar är den samma. När man klättrar is kan leden förändra sig från dag till dag och därför graderas inte en viss led utan istället hela fallet efter den lättaste vägen upp.

Vårt mål för dagen är att ta oss upp för det 60 meter höga Henrikfallet som har en fallhöjd på 50 meter. Graderingen är en 3:a vilket innebär att det är ett ganska lätt fall och passar mycket bra för oss nybörjare.

"En HeelHook och ett 3-skrusankare med slack, en Ranout på

Svårintaglig. Den gröngula isen i Henrikfallet såg i en nybörjares ögon nästan omöjlig ut att klättra upp för. Men lite senare på dagen hade våra instruktörer lärt oss tillräckligt mycket för att vi skulle klara att ta oss hela vägen upp till toppen.

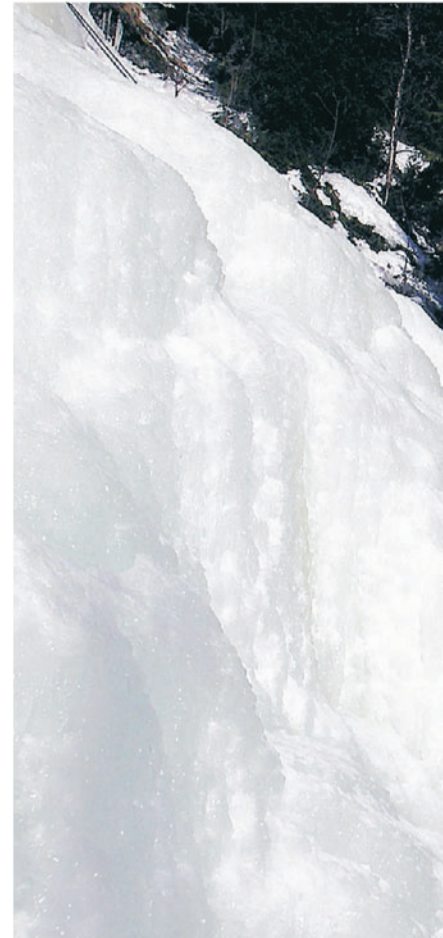
väg upp och en Abalakov ner." Som i alla sporter har även isklättringen ett eget språk med uttryck för olika klättermoment och tekniker.

Mystiska termer och prylar

Sen kommer alla dessa prylar som äventyrsbutikerna tar duktigt bra betalt för. Vet du vad en ATC,

Screamer, Express, Alpinsele eller en Quicklock karbin är för något? Det visste inte vi heller när vi startade dagen, men ju mer vi klättrade blev vi samtidigt instruerade om både teknik, termer och utrustning.

Till slut blev alla dessa märkliga saker helt logiska och till och med nödvändiga

för att vi skulle kunna göra ett försök att ta oss till toppen av vattenfallet som är en replängd högt. (Du vet väl att en replängd är cirka 60 meter, och man använder detta som måttstock när man pratar om höjden på de olika frusna fallen.)

Med sikte på toppen

Efter att ha övat teknik och lärt oss om hur man klättrar på ett

Utsikt från Henrikfallet. Patric Anderson från Da Nada Herrklubb gör sitt bästa för att ta sig upp för isväggen. Nere på marken syns Tomas Ehrngren och Peter Värvell. Petter Mossberg håller i säkerhetsrepet med stabila händer.

Foto: Patric Anderson

man kan tro

Säkring. En av våra två guider, Petter Mossberg, klättrade före och säkrade vägen tills det var dags för oss att göra ett försök att nå toppen.

Foto: Patric Anderson

är total den korta stund det tar att klättra upp till fallets topp där utsikten är på tok för otäck för att jag skall våga titta ner.

Efter en stund lugnar sig dock mina nerver en aning och man kan slappna av och njuta en stund av utsikten, innan det är dags att fira sig ner igen.

En fenomenal känsla

Helt klart är det en fenomenal känsla att ha klarat av att klättra hela vägen till toppen, men faktum är den infinner sig som starkast när man åter står på fast mark igen. En lättnadskänsla blandar sig med allt adrenalin. Man känner sig en erfarenhet rikare och drar nog ett nummer större skor än i morse.

Vi gick en prova-på-kurs under en dag och det är vår rekommendation att göra detta kanske både en och två gånger innan man ger sig ut på några egna äventyr. Man är långt ifrån någon klättrare bara för att man provat en dag, och då det är nästan fänigt roligt är det lätt att vilja ge sig på svårare fall än vad man klarar av.

Norden och speciellt Norge har många bra platser och fall där man kan klättra både enklare och svårare ställen. Ett exempel är Rjukan i Norge, som har över 100 olika fall, där det finns något för alla.

För vår instruktör Peter är fall som Vettisfossen, Lipton och Juvsöyla en bra utmaning. Om en sådär tio år så kanske även vi kan ge dem ett försök. Då kommer vi nog tycka att Henriksfallet vid Kittelfjäll är ganska löjligt. Men än så länge är det den brantaste och mest tekniskt svåra replängd jag har klarat av. En klar 9+ på min egna, personliga graderingsskala.

Patric Anderson

Välbehängd. Peter Värvell med en klättersäle fullt utrustad med isskruvar, karbiner, expresser och allt annat man behöver för att klättra på is.

Foto: Tomas Ehrngren

En utmaning. Peter Värvell klättrar den mytomspunna Vettisfossen. Vettis är i högsta grad ett levande fall med forsande vattenmassor under isen.

Foto: Henrik Peel

Fakta om resan

- 995 kr tar KittelGuiderna för en sex timmars klätterkurs för nybörjare. Allt utrustning ingår samt transport till själva fallet. Klättringen får du dock stå för själv.

- Resa och boende ordnar Aktivitetsfixarna. De har även paketpris med mat och liftkort vilket vi valde. Liftkort tre dagar, bussresa t.o.r., boende i enklare tvåbäddsrum samt frukost och middagsbuffé i tre dagar kostade oss 2 390 kr totalt.

- Strax nedanför hotellet ligger Kittelparken som hyr ut stugor och har restaurant med bar. De arrangerar helikopterflygning, hästridning, skoterturer och mycket annat. Bra tips om du har vägarna förbi.